

σης κατὰ ἄλλον γνώμονα τοῦ τέως κρατοῦντος θέλει δικασθῇ ὑπὸ τῆς ἱστορίας ἅπασα ἢ ἀπὸ τούτου ἀρξαμένη σχολή τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων οἵτινες ἐνόμισαν ὅτι τὸ πατριωτικὸν καθῆκον ὑπηγόρευεν αὐτοῖς πολιτείαν ἄλλην ἢ τὴν πολιτείαν ἣν ἐτήρησαν οἱ ἄλλοι τῶν βουνῶν καὶ τῶν θαλασσῶν οἱ ἱέρακες, οἱ Βλαχάβαι καὶ οἱ Κατσαντῶναι καὶ οἱ Κατσῶναι.

Δὲν πιστεύω εἰς τὰς σκέψεις αὐτὰς νὰ μὲ φέρῃ ἡ φυσικὴ τῶν ἀνθρώπων διάθεσις ὅπως σμικρύνωσι τὰ παρόντα καὶ μεγαλοποιῶσι τὰ ἀρχαιότερα, ἢ, ἂν παραφέρωμαι ἐκ τῆς διαθέσεως ταύτης ἀπολέσας τὴν συναίσθησιν τοῦ μεγαλείου τῶν παρόντων, ἐπιθυμῶ εὐχαρίστως νὰ πλανῶμαι μετὰ τοῦ ἐνθουσιώδους θαυμαστοῦ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ παρελθόντος ἐν γένει παλαιοῦτε καὶ νεωτέρου. Ἀλλὰ ἀπατάται τις τῶν τοιαῦτα φρονῶν καὶ αἰσθανόμενος εἷς ὁ Καβαλλόττης; Οἱ ἀπὸ τῶν ἀκαδημιῶν καὶ ἐν τοῖς βιβλίοις τὸ δημόσιον δίκαιον τῶν νεωτέρων χρόνων γεραίροντες καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν ὡς ἀνικάνους εὐρείας καὶ φιλανθρώπους ιδέας περὶ καθολικῆς ἀδελφότητος τῶν θνητῶν συλλαβεῖν εἴτε ἠγνόησαν εἴτε προσεποιήθησαν ἄγνοοῦντες τὰ ἱερὰ κείμενα ἐν οἷς τοιαῦται ἀρχαὶ διὰ γλώσσης ἀπαραμίλλου διευτυπώθησαν. Θαυμάζουσι λ. χ. τὸν Γρότιον ὅστις τῷ 17ῳ αἰῶνι διέγραψε τοὺς κανόνας τοῦ δημοσίου ἐν γένει καὶ τοῦ διεθνοῦς ἰδίως δικαίου καὶ πατέρα τοῦ δικαίου τούτου ἀποκαλοῦσι καὶ εὐγνωμονοῦσιν αὐτῷ ὡς φιλανθρωποτέρας ἀρχὰς καθιερώσαντι· ἀλλὰ αἱ ἀρχαὶ τοῦ Γροτίου ἦτο ἐπόμενονον νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς πρωτότυποι καὶ νὰ θαυμασθῶσι διότι ἤρχοντο νὰ ἀντιπαλαίσωσι πρὸς τὰ